

دانشکده فنی و حرفه‌ای دختران یزد

حضرت رقیه (س)

حسابداری پیشرفته ۲

مدرس: سمانه خضری یزدی

جلسہ اول

مرور مطالب جلسه آخر:

روش های انجام ترکیب های تجاری:

۱- از طریق خرید خالص دارایی ها

۲- از طریق خرید سهام

فصل اول - حسابداری ترکیب های تجاری:

مرحله اول - تعیین بهای تمام شده ترکیب: عبارتست از وجه نقد و معادل وجه نقد پرداختی واحد

تحصیل کننده + مخارج مستقیم ترکیب

مخارج مستقیم ترکیب + وجه نقد و معادل وجه نقد پرداختی واحد تحصیل کننده = بهای تمام شده ترکیب

مرحله دوم- تعیین ارزش منصفانه خالص دارایی های تحصیل شده: دارایی ها و بدهی های تحصیل شده باید به ارزش منصفانه در دفاتر تحصیل کننده ثبت شود.

مرحله سوم- تخصیص تفاوت بهای تمام شده و ارزش منصفانه خالص دارایی ها:

الف- در صورتی که بهای تمام شده ترکیب $<$ ارزش منصفانه خالص دارایی ها باشد \leftarrow سرقفلی مثبت

ب- در صورتی که بهای تمام شده ترکیب $>$ ارزش منصفانه خالص دارایی ها باشد \leftarrow سرقفلی منفی

ج- در صورتی که بهای تمام شده ترکیب $=$ ارزش منصفانه خالص دارایی ها باشد \leftarrow سرقفلی $=$ صفر

سرففلی منفی:

سرففلی منفی در خرید با تخفیف ایجاد می شود و طبق استاندارد ایران سرقفلی منفی ثبت نمیگردد،

بلکه صرف کاهش ارزش منصفانه دارایی های غیر پولی شرکت تحصیل شده می گردد.

حسابداری تحصیل دارایی ها:

در مواردی که ترکیب از طریق خرید خالص دارایی ها انجام می شود، تک تک دارایی ها و بدهی های واحد تحصیل شده به ارزش منصفانه در دفاتر تحصیل کننده ثبت میگردد که ثبت آن به صورت زیر می باشد:

ثبت در دفاتر ترکیب کننده:

دارایی ها ** (به تفکیک)

** بدهی

** وجه نقد/ سرمایه سهام

** صرف سهام

بدهی ها - دارایی ها = خالص دارایی ها

ارزش دفتری بدهی ها - ارزش دفتری دارایی ها = ارزش دفتری خالص دارایی ها

ارزش ویژه شرکت = حقوق صاحبان سهام = ارزش دفتری خالص دارایی ها

ارزش منصفانه بدهی ها - ارزش منصفانه دارایی ها = ارزش منصفانه خالص دارایی ها

(درصد سرمایه گذاری * ارزش منصفانه خالص دارایی ها) - بهای تمام شده ترکیب = سرقفلی

تفاوت ارزش + ارزش دفتری خالص دارایی ها = ارزش منصفانه خالص دارایی های فرعی

مثال: ترازنامه جداگانه شرکت های قادر و قدرت در تاریخ ۸۶/۱/۱ به شرح زیر است:

شرکت قادر	شرکت قدرت	
۳۵	۵	وجه نقد
۲۰	۵	موجودی کالا
۸۰	۲۰	اموال، ماشین آلات و تجهیزات
(۲۰)	(۵)	استهلاک انباشته
۱۰	۵	حق اختراع
<u>۱۲۵</u>	<u>۳۰</u>	جمع دارایی ها
۲۵	۵	بدهی ها
۵۰	۱۰	سرمایه سهام عادی
۲۰	۴	صرف سهام عادی
۳۰	۱۱	سود انباشته
<u>۱۲۵</u>	<u>۳۰</u>	جمع بدهی و حقوق صاحبان سهام

سایر اطلاعات به شرح زیر می باشد:

شرکت قادر خالص دارایی های شرکت قدرت را در تاریخ ۸۶/۱/۱ خریداری نمود. با توجه به هریک از مفروضات زیر ثبت های تحصیل دارایی در دفاتر شرکت قادر ارائه می شود:

فرض ۱) شرکت قادر مبلغ ۲۵ میلیون ریال بپردازد. ارزش دفتری و ارزش منصفانه خالص دارایی های شرکت قدرت با یکدیگر برابر می باشد:

مرحله اول:

مخارج مستقیم ترکیب + معادل وجه پرداختی واحد تحصیل کننده + وجه نقد = بهای تمام شده ترکیب

۲۵ = بهای تمام شده ترکیب

مرحله دوم:

ارزش دفتری خالص دارایی ها = ارزش منصفانه خالص دارایی ها

ارزش دفتری بدهی ها - ارزش دفتری دارایی ها = ارزش دفتری خالص دارایی ها

$$۲۵ = ۳۰ - ۵$$

مرحله سوم:

(درصد سرمایه گذاری * ارزش منصفانه خالص دارایی ها) - بهای تمام شده ترکیب = سرقفلی

$$۰ = ۲۵ - (۲۵ * \%۱۰۰)$$

ثبت در دفاتر ترکیب کننده (شرکت قادر):

	۵	موجودی کالا
۲۰-۵	۱۵	اموال، ماشین آلات و تجهیزات
	۵	حق اختراع
	۵	بدهی
۲۵-۵	۲۰	وجه نقد

نکته: استهلاک انباشته شرکت ترکیب شده به دفاتر ترکیب کننده منتقل نمی شود.

ترازنامه شرکت قادر بعد از ترکیب

دارایی ها:		بدهی ها:	
وجه نقد	۱۵	بدهی	۳۰
موجودی کالا	۲۵	حقوق صاحبان سهام:	
اموال، ماشین آلات و تجهیزات	۹۵	سرمایه سهام عادی	۵۰
استهلاک انباشته	(۲۰)	صرف سهام عادی	۲۰
حق اختراع	۱۵	سود انباشته	۳۰
جمع دارایی ها	۱۳۰	جمع بدهی و حقوق صاحبان سهام	۱۳۰

فرض ۲) شرکت قادر مبلغ ۴۰ میلیون ریال بپردازد. ارزش دفتری و ارزش منصفانه خالص دارایی های شرکت قدرت با یکدیگر برابر می باشد:

مرحله اول:

مخارج مستقیم ترکیب + معادل وجه پرداختی واحد تحصیل کننده + وجه نقد = بهای تمام شده ترکیب

۴۰ = بهای تمام شده ترکیب

مرحله دوم:

ارزش دفتری خالص دارایی ها = ارزش منصفانه خالص دارایی ها

ارزش دفتری بدهی ها - ارزش دفتری دارایی ها = ارزش دفتری خالص دارایی ها $۲۵ = ۳۰ - ۵$

مرحله سوم:

(درصد سرمایه گذاری * ارزش منصفانه خالص دارایی ها) - بهای تمام شده ترکیب = سرقفلی

$$۱۵ \text{ سرقفلی مثبت} = ۴۰ - (۲۵ * \%۱۰۰)$$

ثبت در دفاتر ترکیب کننده (شرکت قادر):

	۵	موجودی کالا
۲۰-۵	۱۵	اموال، ماشین آلات و تجهیزات
	۵	حق اختراع
	۱۵	سرقفلی
	۵	بدهی
۴۰-۵	۳۵	وجه نقد

ترازنامه شرکت قادر بعد از ترکیب

بدهی ها:		دارایی ها:	
۳۰	بدهی	۲۵	موجودی کالا
	حقوق صاحبان سهام:	۹۵	اموال، ماشین آلات و تجهیزات
۵۰	سرمایه سهام عادی	(۲۰)	استهلاک انباشته
۲۰	صرف سهام عادی	۱۵	حق اختراع
۳۰	سود انباشته	۱۵	سرقفلی
<u>۱۳۰</u>	جمع بدهی و حقوق صاحبان سهام	<u>۱۳۰</u>	جمع دارایی ها

